

Kulturutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av beredskapslagen och 79 § i värnpliktslagen

Till försvarsutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av beredskapslagen och 79 § i värnpliktslagen (RP 63/2022 rd): Ärendet har remitterats till kulturutskottet för utlåtande till försvarsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Perttu Wasenius, justitieministeriet
- lagstiftningsråd Eerikki Nurmi, undervisnings- och kulturministeriet
- enhetschef, undervisningsråd Laura Francke, Utbildningsstyrelsen
- jurist Minna Antila, Finlands Kommunförbund.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- finansministeriet
- Rådet för yrkeshögskolornas rektorer Arene rf
- Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry
- Medborgarinstitutens förbund MiF
- Bildningsarbetsgivarna rf
- Finlands Folkhögskolförening rf
- Förbundet för grundläggande konstundervisning i Finland rf
- Fritt Bildningsarbete rf.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I propositionen föreslås det att 3 § i beredskapslagen, som gäller definitionen av undantagsförhållanden, kompletteras med hybridpåverkan i fråga om särskilt allvarliga situationer, eftersom den nuvarande definitionen av undantagsförhållanden i beredskapslagen inte till alla delar i tillräcklig utsträckning motsvarar de förändrade säkerhetshoten. Dessutom föreslås bestämmelser om de be-

Utlåtande KuUU 13/2022 rd

fogenheter som genom en ibruktagningsförfordning kan aktiveras under undantagsförhållanden enligt den föreslagna 3 § 6 punkten.

Avsikten har varit att de befogenheter som kan aktiveras efter att det konstaterats att den föreslagna grunden för undantagsförhållanden föreligger begränsas till de befogenheter enligt beredskapslagen som med fog kan bedömas vara till nytta för att effektivt avvärja eller hantera de hot som avses i den föreslagna bestämmelsen och i fråga om vilka myndigheternas normala befogenheter är otillräckliga. Sådana bestämmelser är bland annat 88 och 109 § i beredskapslagen, som gäller småbarnspedagogik, undervisning och utbildning.

Kulturutskottet stöder förslagen och anser att de är nödvändiga. Det är viktigt att försäkra sig om att Finland vid behov kan bemöta olika säkerhetshot. Utskottet ser det också som viktigt att lagstiftningen under normala förhållanden innehåller tillräckliga och aktuella bestämmelser med tanke på olika undantags- och störningssituationer.

Propositionen innehåller ett förslag till komplettering av beredskapslagens definition av undantagsförhållanden och förslag till bestämmelser som har direkt samband med den, och i samband med beredningen har det inte varit möjligt att bedöma beredskapslagen eller dess tidsenlighet till övriga delar. Genom utvidgningarna av användningsområdet för befogenheterna ingriper man således inte i detta skede i innehållet i befogenheterna i fråga, utan avsikten är att en detaljerad översyn av beredskapslagen ska göras senare i samband med en totalreform av lagen. Dessutom är avsikten att de ändringar av beredskapslagen som hänför sig till att centralisera ansökningar om internationellt skydd ska genomföras som ett separat beredningsprojekt under våren.

Lagförslaget innehåller i detta skede vissa tekniska ändringar som hänför sig till korrigeringen av föråldrade laghänvisningar och begrepp samt ämbetsverkens ändrade namn. Utskottet konstaterar att 109 § i förslaget till beredskapslag ändå innehåller en föråldrad hänvisningsbestämmelse. Hänvisningen i 2 mom. till 3 § 1 mom. i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005) bör korrigeras till en hänvisning till 4 § 1 mom. i lagen om studentexamen (502/2019).

Utskottet konstaterar också att bestämmelsen om småbarnspedagogik senast vid totalreformen av beredskapslagen bör flyttas från 88 § 3 punkten i beredskapslagen till bestämmelsen om undervisning och utbildning, eftersom småbarnspedagogiken inte hör till socialservicen utan är en del av systemet för fostran och utbildning.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kulturutskottet föreslår

att försvarsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande KuUU 13/2022 rd

Helsingfors 12.5.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Paula Risikko saml
medlem Sanna Antikainen saf
medlem Jukka Gustafsson sd
medlem Veronika Honkasalo vänst
medlem Kaisa Juuso saf
medlem Hilikka Kemppi cent
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Mikko Kinnunen cent
medlem Pasi Kivisaari cent
medlem Ari Koponen saf
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Pirkka-Pekka Petelius gröna
medlem Ville Valkonen saml
medlem Sofia Vikman saml.

Sekreterare var

utskottsråd Maiju Tuominen.